

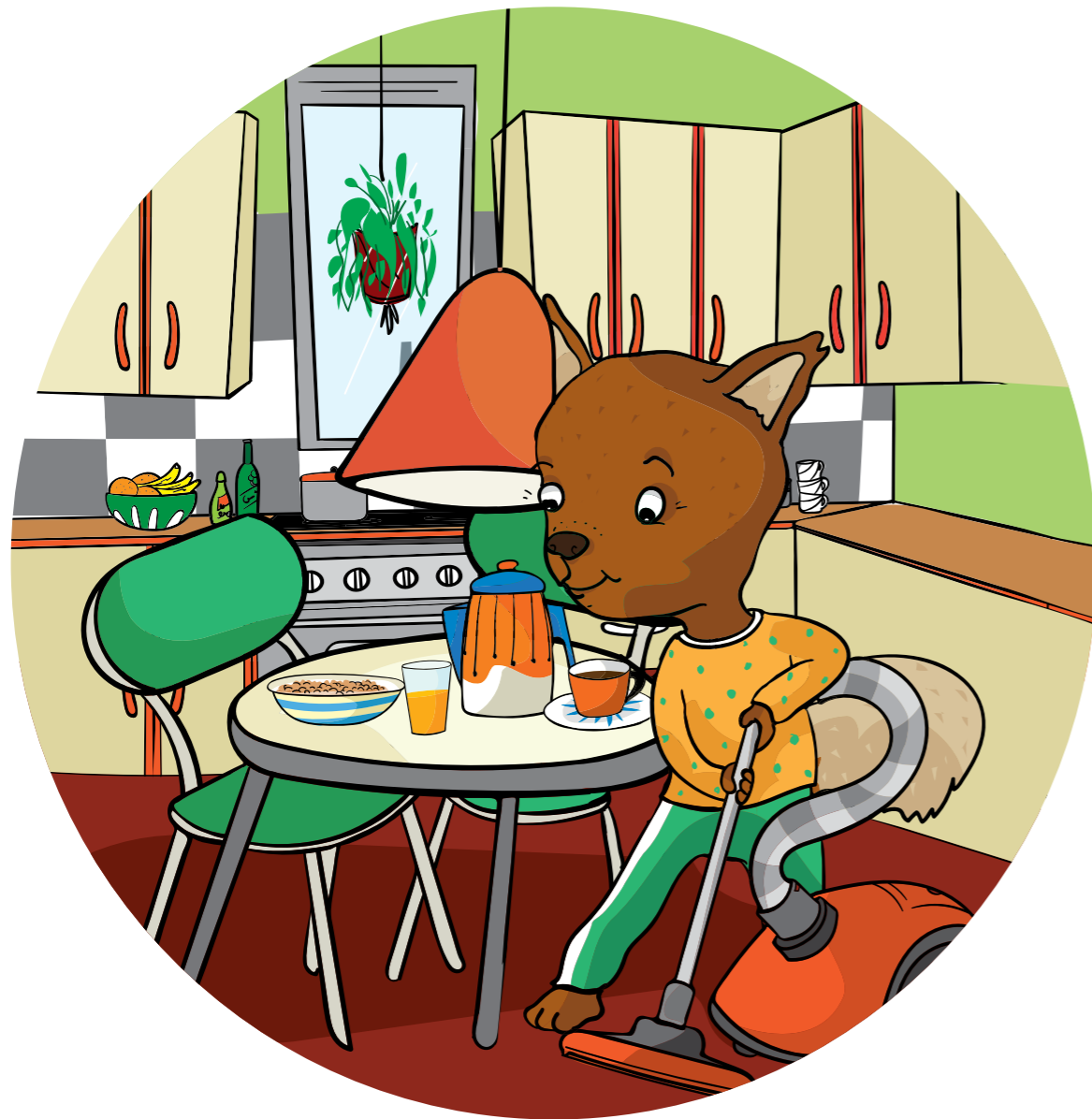
VIIKOT 13-15
Teema: Täällä asun minä

Mitä teema antaa lapsellesi?

Oman lähiympäristönsä tuntemusta
Tietoisuutta ja myönteisiä kokemuksia
Matemaattisia käsitteitä leikin ja pelien avulla

Viikko 13

Tällä viikolla
käsitellään kotianne.

Viikon teksti

Pähkinän kirje aiheesta
Täällä asun minä

Viikon lukuvinkki:

Satu pikku, pikku eukosta
(Elsa Beskow),
Kassu ompelee/Kassu nikkaroi
(Lars Klinting),
Nasse löytää tuolin
(Sven Nordqvist).

Esineiden metsästäjät

Luette Pähkinän kirjeen ja pohditte
kotiinne esineitä.

Tarvitsette: Pähkinän kirjeen, kuvakortit,
sakset, sinitarraa.

Kuningas käskee

Leikitte leikkiä yhdessä.

Tarvitsette: mahdollisesti leikkikruunua
rekvisiittana (omanne).

Puhuvat koneet

Luette runon ja keskustellette siitä,
mitä teillä on kotona.

Tarvitsette: kirjaa Onnen kuplia
(Hanna Lundström ja Maija Hurme).

Lisäksi: Verstasaskartelu

Teette omia laitteita kotona
saatavana olevasta materiaalista.

Tarvitsette: kodin jämpäloja.
Sakset, liimaa, väriliitujia tai vesivärejä.

Viikon liikuntavinkki:

Venytyks ja vanutus: seiskää vastakkain toisen johtaessa ja
toisen seurattessa. Liikuta käsiäsi suurissa ympyröissä edelläsi – lapsesi
seuraa ja tekee liikkeitä kanssasi. Vie kädet ensin korkealle pään päälle ja
sitten hitaasti varpaisiin asti. Vie kädet mahdollisimman kauas oikealle
puolelle, sitten vasemmalle. Keksikää lisää venytyksiä.
Vaihtakaa sitten osia: lapsesi johtaa ja sinä seuraat.

Viikko 13 - päivä 1

Esineiden metsästäjät

Lukekaa Pähkinän kirje ja pohtikaa kotinne esineitä.

Tarvitsette

- ▶ Pähkinän kirjeen
- ▶ huonekaluja ja esineitä esittäviä kuvakortteja
- ▶ sakset
- ▶ sinitarraa.

Tehtävä:

- ▶ Lukekaa Pähkinän kirje ja jutelkaa lapsesi kanssa kysymysten pohjalta.
- ▶ Etsikää yhdessä eri asioita kotonanne.

Lapsi oppii

- ▶ havainnoimaan kotiaan uudella tavalla
- ▶ nimeämään kodin esineitä ja huonekaluja
- ▶ yhdistämään kuvia, sanoja ja esineitä.

Tee näin:

- ▶ Lue Pähkinän kirje lapsellesi ja keskustelkaa aiheesta (Täällä asun minä). Katsokaa vihkon kuvia ja käyttäkää tekstiin liittyviä kysymyksiä tukena.
- ▶ Ota kuvakorttiarkki esille. Leikatkaa kuvat irti yhdessä. Nimetkää kuvat samalla kun leikkaatte niitä.
- ▶ Pane sitten kuvakortit eteenne riviin. Pane sormi kuvan alla olevan sanan kohdalle ja lue kortin teksti ääneen.
- ▶ Voitte myös laskea kuvat. Kerro lapsellesi, että nyt teistä tulee esineiden metsästäjiä. Katsokaa kuvia ja keskustelkaa siitä, missä esineet ja huonekalut ovat.
- ▶ Luuletko, että teiltä kotoa löytyvät kaikki nämä?
- ▶ Anna lapsesi valita kuva, esimerkiksi kello, ja pyydä häntä sitten etsimään esine. Kiinnitä kortti esineeseen sinitarralla. Voitte myös verrata kuvaa ja esinettä tai huonekalua. Millä tavoin ne ovat samantaisia? Entä mitä eroja niillä on?
- ▶ Jatkaa samoin muiden kuvakorttien kanssa. Voitte myös piirtää uusia kuvia, leikata ne irti ja kiinnittää niitä vastaviin esineisiin ja huonekaluihin.

Halutessanne voitte mitata jonkin huoneen, vaikkapa keittiön, jaloillanne. Kävelkää huoneen päästä päähän. Kävelkää siten, että kantapäät osuvat aina varpaiden kärkiin, jättämättä väliin rakoa. Mitatkaa ja laskekaa vuorollanne, montako kertaa teidän tarvitsee vaihtaa jalkaa päästäksenne huoneen päästä toiseen. Pohtikaa yhdessä, kumpi astui useamman askeleen ja miksi.

Viikko 13 - päivä 2

Kuningas käskee

Toteuttakaa tehtävät yhdessä leikkisästi.

Tarvitsette

- ▶ mahdollisesti leikkikruunun rekvisiittana (omanne).

Tehtävä:

- ▶ Kerro, että olette kumpikin vuorollanne kuningas ja leikitte leikkiä Kuningas käskee.

Lapsi oppii

- ▶ kuuntelemaan ja muistamaan kehotuksen ja noudattamaan sitä
- ▶ suunnittelemaan tehtävän ja ilmaisemaan sen sanoin
- ▶ ymmärtämään sijaintikäsitteitä.

Halutessanne voitte siivota Kuningas käskee leikin avulla yhdessä jonkin huoneen, esimerkiksi lapsen huoneen tai keittiön. Puhu siitä, että on hauskaa, kun teette asioita yhdessä.

Tee näin:

- ▶ Kerro, että nyt leikitte leikkiä Kuningas käskee, ja selitä, miten se toimii:
- ▶ Leikitte vuorotellen olevanne kuningas, joka "käskee" jotakin. Mistä voisi olla kyse?
- ▶ Pohtikaa yhdessä. Tänään käskyjen tulee olla sellaisia, jotka voi toteuttaa kotona.
- ▶ Jos käytätte leikkikruunua, "kuningas" pitää sitä päässään antaessaan käskynsä.
- ▶ Aloita olemalla kuningas. Sano esimerkiksi: "Kuningas käskee: Makaa sohvalla ja laske kolmeen." Voit panna käskyihin sijaintisanoja, kuten jossakin, päällä, alla, vieressä, takana, välissä jne.
- ▶ Nyt on lapsesi vuoro olla kuningas. Leikkikää niin kauan kuin se tuntuu hauskalta.

Mahdollisia "käskyjä":

- ▶ Ryömi tuolin ali.
- ▶ Pane lautaselle lusikka.
- ▶ Seiso taulun edessä.
- ▶ Seiso kirjahyllyn tai sängyn vieressä.
- ▶ Käperry palloksi nojatuolin taakse.
- ▶ Hae punainen lelu ja pane se pöydälle.
- ▶ Hae tyyny, pidä sitä pään päällä ja astu viisi askelta eteenpäin.

Viikko 13 - päivä 3

Puhuvat koneet

Lukekaa runo ja tutustukaa kotonanne oleviin laitteisiin.

Tarvitsette

- ▶ kirjaa Onnen kuplia.

Tehtävä:

- ▶ Lukekaa runo Puhuvat koneet.
- ▶ Pohtikaa, miltä laitteet kuulostavat, ja ottakaa selvää, mitä muita laitteita kotonanne on.

Lapsi oppii

- ▶ havaitsemaan ympäristöään runon avulla
- ▶ kodin eri kodinkoneista
- ▶ matkimaan ääniä ja miltä äänet kuulostavat
- ▶ kuvittelemaan ja hahmottamaan.

Tee näin:

- ▶ Katsokaa kirjaa yhdessä, lue sen otsikko ja kerro, että siinä on runoja. Selatkaa yhdessä Puhuvat koneet-runon kohdalle. Lue sen nimi ääneen.
- ▶ Lue sitten runo lapsellesi. Nimeä kuvan eri laitteet: pesukone, sähkövatkain, sähköhammasharja, partakone, munakello.
- ▶ Selvittäkää, mitä niistä teillä on kotona. Mitä muita laitteita teillä on?
- ▶ Pohtikaa yhdessä, miltä esimerkiksi sähkövatkain kuulostaa. Voitte myös kuunnella oman sähkövatkaimenne ääntä. Kokeilkaa äänen matkimista itse. Onko ääni suriseva, huriseva, rätisevä vai kenties nariseva?
- ▶ Tutustukaa samalla tavoin muihin laitteisiin.
- ▶ Voitte katsoa kuvan laitteita, niillähän on kasvot. Pyydä lastasi kertomaan, missä silmät, suu ja nenä hänen mielestään ovat. Kuvitelkaa ja kertokaa, onko laite hyvällä vai huonolla tuulella ja mistä laitteet puhuvat.

Viikko 13 - lisäksi

Verstasaskartelu

Teette oman laitteen kotona olevista materiaaleista.

Tarvitsette

- ▶ kodin jämmämateriaaleja (kuten kankaita, lehtiä, vessapaperirullia, pakkauksia ja nappeja)
- ▶ sakset
- ▶ liimaa
- ▶ väriliituja tai vesivärejä.

Tehtävä:

- ▶ Kerätkää pikkutavaroita ja askarrelkaa niistä laite.

Lapsi oppii

- ▶ ajattelemaan luovasti ja suunnittelemaan
- ▶ olemaan sinnikäs
- ▶ että yhdessä puuhaaminen on hauskaa.

Tee näin:

- ▶ Ottakaa yhdessä esille käytettävät materiaalit.
- ▶ Suunnittele lapsesi kanssa, minkälaisen laitteen materiaalista teette. Kuuntele lapsesi ajatuksia ja ideoita ja ota ne huomioon. Kun askartelette laitetta, kysy lapseltasi esimerkiksi: Mikä laite voisi olla kyseessä? Mihin voisitte käyttää sitä? Miten se toimii? Mikä sen nimi on, onko se narina, rätinä, humina vai kohina?
- ▶ Kun laite on valmis, voitte kokeilla sitä. Anna lapsesi ottaa siitä myös valokuva. Voit myös kirjoittaa muistiin, mitä lapsi koneesta kertoo. Ehkä voisitte kirjoittaa laitteen käyttöohjeen? Pane laite esille niin, että perheen muutkin jäsenet voivat kokeilla sitä halutessaan.

Lisää käyttöohje ja lapsen kuvaus laitteesta FHille-kansioon.

Halutessanne voitte myös lukea runot

Moppi ja Pölynimurin kuriseva maha.

Katsokaa kuvia yhdessä ja tutustukaa moppiin sekä pölynimuriin samalla tavoin kuin laitteisiin Puhuvat koneet-runon kanssa.

Halutessanne voitte selata mainoskuvastoa ja etsiä huonekalujen, eri laitteiden ja kotona käytettävien esineiden kuvia. Pohtikaa niiden nimiä ja käyttötapaa ja kuvailkaa, miltä ne kuulostavat ja näyttävät. Voitte myös leikata ne irti ja liimata paperille. Lisää kuva FHille-kansioon.

Viikko 14

Tällä viikolla havainnoidaan kotia ja lähiympäristöä.

Viikon kirja

Avain hukassa
(Sanna Mander)

Viikon lukuvinkki:

Pertun vihellyspilli (Birgitta Stenberg och Mati Lepp), Muurahainen lypsällä – Suomen viehättävin ötökkäkirja (Maia Raitanen), Röh röh, Pekka (Barbro Lindgren och Olof Landström).

Monenlaiset kodit

Luette kirjan ja keskustellette siitä samalla, kun havainnoitte kotianne.

Tarvitsette: Kirjan Avain hukassa, tehtäväkortit, sakset, Pähkinä-orava.

Kamera ja valokuvaaja

Katsotte lähelle ja arvuuttelette.

Tarvitsette: mahdollisesti huivia (omaanne).

Noppapeli

Leikitte liikkumisleikkiä nopan avulla.

Tarvitsette: 6 kpl paperiarkkeja, liidun, sakset, noppa-arkin tai nopan (oma).

Lisäksi: Luontoruutu

Havainnoitte yhdessä muutoksia omassa luontoruudussanne.

Tarvitsette: suurennuslasin, vihkon, kynän.

Viikon liikuntavinkki:

Järjestä vaatekiri: Järjestä lapsen vaatteet kotona huoneesta toiseen vieväksi radaksi. Juoskaa rataa yhdessä. Anna lapsesi pukea päälleen kaikki radan vaatteet. Voitte ottaa aikaa ja katsoa, minä viikonpäivänä lapsi on nopein!

Viikko 14 - päivä 1

Monenlaiset kodit

Lukekaa kirja ja keskustelkaa siitä samalla, kun havainnoitte kotianne.

Kysymyksiä kirjasta:

- ▶ Miten luulet avaimen joutuneen ulkolle?
- ▶ Talon rappukäytävässä on ruudullinen lattia. Minkälainen lattia meillä on?
- ▶ Huomasitko että alakerran Kallen seinällä on flamingolintuja? Minkälaisia tapetteja sinä olet nähnyt? Mitä meidän seinät näyttävät?
- ▶ Harrin karkkikokoelmassa on monenlaisia makeisia, minkävärisiä ne ovat? Mitä makeisia haluaisit maistaa?
- ▶ Mitä tavaraa kummitus on haalinut kotiinsa? Mitä samoja tavaroita meillä on kotona?
- ▶ Pieni lapsi joka halusi olla hetken yksikseen leikkii junaradalla. Mistä leikeistä sinä pidät kotona?

Tarvitsette

- ▶ kirjan Avain hukassa
- ▶ tehtäväkortit
- ▶ sakset
- ▶ Pähkinä-orava.

Tehtävä:

- ▶ Lukekaa kirja yhdessä ja jutelkaa lapsesi kanssa kysymysten pohjalta.
- ▶ Metsästäkää yhdessä avainta vihjekorttien avulla.

Halutessanne lapsesi voi piirtää kuvan jostakin kotinne huoneesta. Voitte tehdä kuvasta palapelin leikkaamalla sen muutamaan osaan. Rakentakaa yhdessä palapeliä yhdistämällä osat. Lisätkää palapeli FHille-kansioon, jotta voitte käyttää sitä useamman kerran.

Tee näin:

- ▶ Ennen kuin luette kirjaa yhdessä, leikkaa irti tehtäväkortit. Pidä ensimmäinen tehtäväkortti tallessa, ja piilota muut kortit ympäri kotianne korttien tekstin mukaan. Viimeiseksi laitat avainkuvakortin lapsesi peiton alle. Ota esille Pähkinä-orava. Tarvitsette sitä leikissä kun olette lukeneet ja katselleet kirjaa.
- ▶ Lue lapsellesi kirjan otsikko ja katselkaa sen kantta. Kysy lapseltasi, mistä hän luulee kirjan kertovan. Lue ensimmäinen aukeama kirjasta ja sitten ainakin kaksi viimeistä. Yrittäkää löytää avain toiseksi viimeisellä aukeamalla! Selaillakaa kirjaa ja katselkaa kirjan kuvia. Pohtikaa miltä ihmisten eri kodit näyttävät ja verratkaa niitä omaan kotiinne. Mitä samoja ja eri asiota löytyy eri kodeista? Voit käyttää kirjaan liittyviä kysymyksiä apuna.
- ▶ Nyt Pähkinä-orava voi "antaa" ensimmäisen tehtäväkortin lapsellesi. Eläydy leikkiin, niin lapsesi innostuu! Käykää yhdessä oravan kanssa lukemassa ja etsimässä avainta.
- ▶ Voitte myös kutsua muut perheenjäsenet mukaan avaimenetsintään.

Lapsi oppii

- ▶ suunnittelemaan ja tekemään yhteistyötä
- ▶ ymmärtämään kehotuksen ja noudattamaan sitä
- ▶ vaihtamaan tilaperspektiiviä kuvasta todelliseen ympäristöön.

Viikko 14 - päivä 2

Kamera ja valokuvaaja

Leikkikää pihalla arvausleikkiä.

Tarvitsette

- ▶ mahdollisesti huivia (omaan-
ne).

Tehtävä:

- ▶ Leikkikää leikkiä Kamera ja valokuvaaja ulkona.
- ▶ Toinen teistä on valokuvaaja ja johdattaa toista, joka on kamera.

Lapsi oppii

- ▶ luottamusta ja yhteispeliä
- ▶ keskittymään ja muistamaan
- ▶ hahmottamaan ympäristöä uudella tavalla.

Halutessanne voitte ottaa kattilan tai kulhon ja käyttää sitä rumpuna. Istukaa vastakkain rumpu välillänne. Valitkaa vuorotellen sana joka liittyy kotiinne, jokin huonekalu, väline, kodinkone tai tavara, ja rummuttakaa sana tavujen mukaan. Voit myös valita sanoja kirjasta Avain hukassa.

Tee näin:

- ▶ Kerro lapsellesi, että sinä olet valokuvaaja ja lapsesi on kamera. Kamera sulkee silmät, valokuvaaja pyörittää kameraa 2–3 kierrosta ja johdattaa kameran sitten pihalla jonnekin, mielellään jonkin yksityiskohdan lähelle.
- ▶ Voitte halutessanne käyttää silmien peittämiseen huivia silmien sulkemisen sijaan. "Zoomaa" kameraa viemällä lapsi mahdollisimman lähelle ympäristön yksityiskohtaa.
- ▶ "Ota valokuva" painamalla "kameran" päätä varovasti ja sanomalla "kli-klik". Tämän kuullessaan "kamera" saa avata silmät. Pyydä lastasi katsomaan yksityiskohtaa tarkasti ja sulkemaan sitten taas silmänsä.
- ▶ Vie kamera takaisin lähtöpisteeseen. Lapsesi eli kamera saa nyt avata silmät ja yrittää sitten löytää takaisin näyttämäsi yksityiskohdan luo. Auta lastasi tarvittaessa.
- ▶ Toistakaa tätä muutaman kerran, niin kauan kun leikki on hauskaa. Voitte myös kokeilla leikkiä toisin päin niin, että lapsesi on kuvaaja ja sinä olet kamera. Huonolla ilmalla voitte myös leikkiä sisällä.

Viikko 14 - päivä 3

Noppapeli

Heittäkää noppaa, laskekaa ja suorittakaa tehtävä.

Tarvitsette

- ▶ 6 kpl paperiarkkeja
- ▶ liidun
- ▶ noppa-arkin tai oman nopan.

Tehtävä:

- ▶ Valmistakaa peli ja pelatkaa yhdessä.

Lapsi oppii

- ▶ lukuloron yhdestä kuuteen
- ▶ numeroiden ulkonäön
- ▶ yhdistämään lukumäärän, määrän ja luvun.

Halutessanne voitte mennä ulos ja piirtää numerot 1–6 lumeen vesiväreillä tai kirjoittaa ne hiekkaan.

Tee näin:

- ▶ Aloita askartelemalla noppa kasaan paperiarkista. Ohjeet ovat 6. viikon 2. päivän kohdalla (Eläinnoppa). Voitte myös käyttää omaa noppaa.
- ▶ Ota sitten esille kuusi piirustuspaperiarkkia. Laskekaa lapsesi kanssa yhdessä kuuteen. Tehkää lukumääristä näkyviä sormienne avulla.
- ▶ Kirjoittakaa kuudelle paperiarkille numerot 1–6, kullekin arkille yksi iso numero. Sanokaa numeron nimi ääneen kirjoittaessanne. Pankaa numerot järjestykseen (vasemmalta oikealle) yhdestä kuuteen. Pankaa paperit hieman erilleen toisistaan.
- ▶ Leikki voi nyt alkaa!
  - Anna lapsesi heittää noppaa ja laskekaa sitten yhdessä, montako pistettä saitte.
  - Lapsesi saa sitten etsiä paperin, jolla numero on. Auta tarvittaessa.
  - Lue nopan pistemäärää vastaava kehoitus ääneen:
    1. Hae Pähkinä ja pane hänet ykköspaperille.
    2. Hae kaksi kenkää ja pane ne kakkospaperille.
    3. Hae kolme haarukkaa ja pane ne kolmospaperille.
    4. Hae neljä sukkaa ja pane ne nelospaperille.
    5. Hae viisi liitua FHille-laatikosta ja pane ne viitospaperille.
    6. Hae kuusi palikkaa ja pane ne kuutospaperille.
  - Jos nopasta tulee uudelleen sama numero, heittäkää sitä uudelleen.
  - Jatkaa peliä, kunnes kaikki paperit ovat täytetty.
  - Laskekaa papereiden esineet. Huomatkaa yhdessä lukumäärän ja koon ero. Miksi jotkin esineet mahtuvat paperille ja toiset eivät, vaikka niitä on vähemmän? Verratkaa esimerkiksi kenkiä ja liituja.
  - Lopuksi siivoatte pelin yhdessä pois. Toistakaa, laskekaa ääneen ja sanokaa numeroiden nimet leikkiessänne! Kehu ja rohkaise lastasi. Säilytä noppa viikkoa 15 varten.

Viikko 14 - lisäksi

Luontoruutu

Tutkikaa, mitä luontoruudulla on tapahtunut viime kerran jälkeen.

Tarvitsette

- ▶ suurennuslasin
- ▶ luontovihon
- ▶ kynän.

Tehtävä:

- ▶ Tarkastelkaa luontoruudun yksityiskohtia yhdessä.
- ▶ Katsokaa muistiinpanojanne. Mitä edellisellä kerralla tapahtui ja miltä nyt näyttää?

Lapsi oppii

- ▶ seuraamaan luonnon muutoksia
- ▶ huomaamaan muutoksia ja tulkitsemaan tapahtumia
- ▶ saamaan positiivisia kokemuksia luonnossa
- ▶ käyttämään suurennuslasia.

Halutessanne voitte tehdä lumilyhdyn tai lumienkeleitä yhdessä. Jos lunta ei ole, voitte leikkiä kim-leikkiä (ks. viikko 6, päivä 2) luonnon eri asioilla, kuten kävyllä, kivellä, tikulla, sammalella ja pudonneella lehdellä.

Viikko 15

Tällä viikolla käsitellään
asuinpaikkaanne ja lähiympäristöänne.

Viikon kirja

Onnen kuplia
(Hanna Lundström,
Maija Hurme)

Kysymyksiä kirjasta:

- ▶ Oletko itse leikkinyt leikki-puistossa? Mitä siellä tapahtui, kenen kanssa leikit?
- ▶ Oletko sinäkin uinut uima-hallissa tai jossain muualla? Kerro missä!
- ▶ Mikä tärkeä asia puuttuu öisin leikkipuistosta? (Vastaus: Lapset tietenkin!)
- ▶ Huomaatko mikä vuodenaika kuvassa on?
- ▶ Missä muualla kirjassa löydät hiekkalaatikon, keinut, tai aidan? Selaile ja etsi!

Viikon lukuvinkki:

No mutta Pekka
(Barbro Lindgren),
Aaro-Orava uimarannalla
(Mélanie Watt),
Koti täynnä ystäviä
(Peter Bently),
Missä meidän koti on, Isäkarhu?
(Nicola O'Byrne)

Viikon liikuntavinkki:

Laskekaa mäkeä pulkalla. Voitte kokeilla eri mäkiä ja laskea sekä yhdessä että erikseen. Halutessanne voitte pohtia miksi välillä pääsee pidemmälle ja miksi matka välillä loppuu lyhyeen.

Ilman

Luette kirjan runon Ilman ja pohditte kuvaa ja kysymyksiä.

Tarvitsette: kirjan Onnen kuplia.

Minun osoitteeni ja Pähkinän osoite

Puhutte ja vertaatte omaa kotianne Pähkinä-oravan kotiin ja täytätte osoitekortin.

Tarvitsette: Pähkinä-oravan, kuvan Pähkinästä viikkovihossa, osoitekortin, kynän.

Minun päiväni

Pelaatte lapsen arkea koskevaa peliä.

Tarvitsette: pelilaudan, pelinappulat ja nopan. Kynän tai liituja.

Lisäksi: Ensilumi

Luette runon ja askartelette paperista lumihuutaleita.

Tarvitsette: kirjan Onnen kuplia, sakset ja paperia.

Viikko 15 - päivä 1

Ilman

Lukekaa kirjan runo Ilman ja pohtikaa kuvaa ja kysymyksiä.

Tarvitsette

- ▶ kirjan Onnen kuplia.

Tehtävä:

- ▶ Lukekaa runo ja pohtikaa yhdessä, mistä se oikein mahtaa kertoa?

Lapsi oppii

- ▶ ymmärtämään sanan ilman ja selittämään sitä
- ▶ kuvittelemaan ja selittämään
- ▶ kuuntelemaan, miltä sanat kuulostavat.

Tee näin:

- ▶ Ota esille runokirja Onnen kuplia ja hae runo Ilman. Istukaa niin, että molemmat teistä näkevät kuvan. Katsokaa, mitä kuva esittää. Keskustelkaa, mistä runo voisi kertoa. Kerro lapsellesi, että runon nimi on Ilman. Pohtikaa yhdessä, mitä se tarkoittaa.
- ▶ Lue runo sitten lapsellesi ääneen. Voitte pohtia:
  - mitä tapahtuu voikukalle ilman juuria?
  - miten pillillä juominen ilman juomaa, tai uimahallissa uiminen ilman vettä onnistuu?
- ▶ Anna lapsesi kuvitella ja selittää.
- ▶ Halutessanne voitte lukea runon vielä kerran ja "maistella" runon riimipareja: kannua-pannu, vettä-voi että!". Toistakaa sanat ja kuulostelkaa riimejä yhdessä.
- ▶ Voitte taas pohtia sanaa ilman. Mikä on ilman-sanan vastakohta? Voitte myös keksiä omia virkkeitä, joissa toistuu sana "ilman", kuten metsä ilman puita, laulu ilman ääniä jne. Miltä se näyttää tai kuulostaa?

Viikko 15 - päivä 2

Minun osoitteeni ja Pähkinän osoite

Menkää ulos selvittämään, missä Pähkinä asuu ja missä te asutte.

Tarvitsette

- ▶ Pähkinä-oravan
- ▶ Kuvan Pähkinästä vihkossa
- ▶ osoitekortin
- ▶ kynän.

Tehtävä:

- ▶ Keskustelkaa kodistanne ja asuinpaikastanne. Anna lapsesi selvittää osoitteenne.
- ▶ Verratkaa omaa asumistanne Pähkinän asumiseen. Pohtikaa yhteneväisyyksiä ja eroavaisuuksia.

Lapsi oppii

- ▶ osoitteestaan
- ▶ vertailemaan ja kuvailemaan
- ▶ ottamaan selvää.

Tee näin:

- ▶ Kerro lapsellesi, että kaikilla kodeilla on osoite. Pohtikaa yhdessä, mitä osoite oikeastaan tarkoittaa. Kysy lapseltasi: Miten voi tietää, mikä oma osoite on?
- ▶ Menkää sitten ulos "selvittämään" oma osoitteenne. Voitte kävellä tien nimikyltin luo ja lukea tien nimen. Katsokaa myös, mikä on talonne tai asuntonne numero.
- ▶ Ulkona ollessanne voitte puhua myös oravien elinympäristöstä. Jos lapsesi on nähnyt oravia ulkona, anna hänen kertoa kokemuksistaan.
- ▶ Katsokaa ympärillenne ja pohtikaa, missä Pähkinä voisi asua. Jos olette nähneet oravia aiemmin jossakin, voitte mennä sinne ja katsoa, näkyisikö niitä nyt.
- ▶ Kun olette taas kotona, kirjoittakaa osoitteenne kortille. Jos lapsesi haluaa kirjoittaa itse, voit kirjoittaa paperille mallin. Sanokaa kirjainten nimet samalla, kun kirjoitatte. Katsokaa sitten viikkovihkon sivun 14 kuvaa Pähkinästä. Anna lapsesi kertoa kuvasta.
- ▶ Vertaa Pähkinän kotia omaanne. Kiinnitä huomiota samankaltaisuuksiin ja eroavaisuuksiin siinä, miten lapsesi ja Pähkinä asuvat ja elävät. Voitte myös yhdessä selvittää oravien elinympäristöä enemmän. Kysy lapseltasi, mistä voisitte saada tietoa. (Ehkä kirjastosta, netistä tai joltakulta toiselta?)

Halutessanne voitte katsoa runon kuvaa.

Altaassa on keltainen kumiankka. Kuvitelkaa yhdessä, miten ankka on joutunut tyhjän uima-altaaseen keskellä talvea!

Halutessanne voitte tehdä osoitekortin myös Pähkinälle.

Kuvitelkaa, mikä Pähkinän osoite voisi olla, tai katsokaa viikon kuvaa. Ota esille paperia, kynä ja liituja. Tehkää osoitekortti ja kirjoittakaa osoite sille. Lisää se FHille-kansioon.

Viikko 15 - päivä 3

Minun päiväni

Pelatkaa lautapeliä, joka voisi kertoa päivästä lapsesi elämässä.

Tarvitsette

- ▶ pelilaudan
- ▶ pelinappuloita
- ▶ nopan (oma tai viikkon 14 noppa)
- ▶ kynän ja liituja.

Tehtävä:

- ▶ Piirtäkää talonne ja pelatkaa peliä yhdessä.

Lapsi oppii

- ▶ pelaamaan sääntöjen mukaan
- ▶ siirtämään pelinappulaa nopan osoittaman mukaan
- ▶ luvuista ja lukumääristä
- ▶ keskustelemaan päivästänsä kanssasi.

Halutessanne Pähkinä voi olla mukananne pelaamassa. Voitte myös pelata peliä jonkun toisen perheenjäsenen tai kaverin kanssa.

Tee näin:

- ▶ Käytä viikon 14 noppaa tai omaa noppaa.
- ▶ Ota peli ja pelinappulat esille. Selitä, että lähtö- ja maaliruutu on kotinne. Lapsesi saa piirtää ruutuun kuvan talostanne.
- ▶ Peli voi nyt alkaa! Lue säännöt lapsellesi ääneen:
  - Pelin nimi on Minä ja päiväni. Pelin aikana saat tehdä sellaista, mitä olet ehkä aiemminkin tehnyt! Saat myös laskea yhdestä kuuteen.
  - Valitkaa ennen pelaamista pelinappulat ja pankaa ne lähtöruutuun, jossa on talonne kuva.
  - Ennen kuin peli alkaa, heittäkää molemmat noppaa, jotta näette, kuka saa aloittaa. Se teistä, jolla on eniten pisteitä nopassa, aloittaa.
  - Heittäkää noppaa vuorotellen ja siirtykää nopan näyttämän askelmäärän verran. Ruutuun ei tarvitse tulla tasalukemalla.
  - Kun tulet johonkin ruutuun, lue, mitä siinä lukee. Saat myös laskea ruudun kuvat.
  - Ensimmäisenä takaisin kotiin saapuva voittaa. Toinen saa jatkaa heittämistä, kunnes myös hän saapuu kotiin.
- ▶ Anna lapsesi laskea nopan silmät ja siirtää sitten pelinappulaa pallolta toiselle rauhassa. Selitä ja auta tarvittaessa. Voitte pelin aikana keskustella siitä, minkälainen lapsesi päivä yleensä on. Katsokaa myös punaisia numeroita ja puhukaa niitä vastaavista lukumääristä.

Viikko 15 - lisäksi

Ensilumi

Lukekaa runo ja askarrelkaa paperista lumihiihtaleita.

Tarvitsette

- ▶ kirjaa Onnen kuplia
- ▶ sakset ja paperia.

Tehtävä:

- ▶ Lukekaa runo Ensilumi.
- ▶ Askarrelkaa paperista erikoisia lumihiihtaleita.

Lapsi oppii

- ▶ leikkaamaan tarkasti, hienomotoriikkaa
- ▶ symmetriasta
- ▶ kuvioiden luomista.

Halutessanne voitte lukea runon ulkona, kun sataa lunta. Napatkaa lumihiihtaleita kielelle! Mitä tapahtuu, kun ne laskeutuvat kielelle?

Tee näin:

- ▶ Istukaa yhdessä ja selailekaa kirjaa. Etsikää yhdessä runo Ensilumi.
- ▶ Ennen runon lukemista voitte keskustella tämänhetkisestä vuodenajasta. Mistä voi tietää, että on talvi? Entä mistä muut vuodenaajat tunnistaa?
- ▶ Lue runo ääneen rauhalliseen tahtiin. Pohtikaa yhdessä lapsesi kanssa, mitä runon sanat tarkoittavat, esimerkiksi sana kieppuu. Missä muualla lumi voi kieppua ja pyöriä kuin runossa mainituissa paikoissa? Ottakaa esille omien lumihiihtaleiden leikkaamiseen tarvittavat tarvikkeet.
- ▶ Selitä ja näytä lapsellesi, miten se tehdään: Leikkaa paperista irti erisuuruisia neliöitä. Taita neliöt kolmesti, ensin keskeltä reunasta reunaan. Sitten toisin päin, jolloin tulos on taas neliö. Lopuksi vinottain, jotta paperille tulee kärki. Leikatkaa sitten paperin reunoihin pieniä koloja ja levittäkää paperi taas auki. Auta lastasi tarvittaessa. Katsokaa ja ihastelkaa lumihiihtaleitänne yhdessä!
- ▶ Voitte myös kokeilla silkkipaperia. Kumpaa on helpompi taittaa ja leikata?
- ▶ Anna lapsesi seistä tuolilla ja pudottaa lumihiihtaleet leijaillemaan lattialle. Tippuvatko ne eri tavoin?
- ▶ Kiinnitä lumihiihtaleet sinitarralla tai teipillä ikkunaan tai lisää ne FHille-kanسیون.

FHille perustuu Hippy International- ja Tanskan HippHopp esikouluohjelmiin
© Folkhälsan 2020
Kuvat: Terese Bast
Graafinen asu: Nanne Nylund/Byråådan
Paino: Grano, Vaasa

 folkhälsan